

Amerikanci so razbili Japoncem več 12 ladij; bitka še ni končana

ili so dva nosilca letal; poškodovali 3 bojne
ladje in več drugih poškodovali. Japonci so v
tiskah.

Harbor, Honolulu. — Bojna sila Zed. držav je potopila
od 13 do 15 japonskih bojnih in transportnih ladij.
padle otok Midway. Bitka še ni končana in Amerikanci
jejo popolne zmage nad Japonci. Med japonskimi izguba-
va nosilca letal in morda celo trije.

Prvih tednih bo več v armado kot dozdaj

ne komisije bodo po-
prihodnjih petih ali še-
nih več novincev v ar-
so jih poslali v enem
pol dozdaj. Ti bodo do-
vste armade, ki jo na-
zvišati na 4,500,000
vori se tudi o skoraj-
riški ofenzivi.
se bo odslej od ene
komisije zahtevalo, da
otovo število novincev,
od nje tudi pričakova-
ono bodo morale na-
misije poseči v razred
aterem so oni, ki imajo
sprejel vladno pod-
sebe, ne bo to na-
oče oproščalo od voja-

avek v vsoti \$5 birali 10. junija

ington. — Federalni da-
v znesku \$5 bodo
pobirati. Tozadevne
bodo v prodaji na pošt-
federalnih davkarjih.
a vlada, bo zelo važ-
imel vsak avto to dav-
ko, ker ako bodo izda-
za racioniranje gazo-
v te knjige vpisalo
de z namke vsakega
ega avta.
davek bo v veljavi
to, šteto od 1. julija
te namke bodo nado-
za \$2.09, ki so bile
februarja. Na znam-
lastnik zapisal mo-
ko od avta in število

ladje potopljene Atlantiku

ork. — Sovražne pod-
potopile nadaljne
Zdrženih narodov v
V tem okolišču so iz-
vezniki dozdaj že 251
tuh potopljenih ladij
rež mož posadke, 10 jih

JE ZELA FARMO MARJA

aho. — Gerald Rob-
poklican v armado,
vlada kupila pa še nje-
mo, obsegajočo 180
er bo zgradila vojaško

esel dogodek

avec iz Glass Ave. je
stara mama, ker je
Mrs. Mayme Mila-
iz 771 E. 88. St. 2.
zelo hčerko. Česti-

Registracija 18 in 19 let starih bo 27. in 30. junija

Vsi oni fantje, ki bodo stari
do 30. junija 18 let, ali ki so
nad to starostjo, ki se še niso
registrirali, se bodo morali re-
gistrirati v nedeljo, 28. junija
in v torek 30. junija. K voja-
kom jih bodo pa jemali od 20.
leta naprej. Oni, ki so stari po
18 in 19 let, ne bodo še vzeti k
vojakom, dasi se glede tega že
pripravlja debata v kongresu,
ker je vladna administracija
zelo naklonjena, da se tudi te
pokliče k vojakom.
V okraju Cuyahoga se prič-
akuje registracije 25,000 fan-
tov pri 18 in 19 letih.

Nemci zbirajo vojaštvo na severni fronti, kjer se pričakuje ofenzive

Stockholm. — Močna nemška
ojačanja se pomikajo proti fin-
ski fronti in iz Helsink, Fin-
ska, se z gotovostjo napoveduje
ofenziva proti Leningradu in
železniški progi Murmansk v
teku 48 ur.
Ta ofenziva bo kot posledica
obiska Adolf Hitlerja v Helsin-
ki pred par dnevi. Nemška
ojačanja so se pomaknila na
ožino Karelian, severno od Le-
ningrada in ob jezeru Ladoga.

Rusi vpijejo Nemcem o bombardiranju doma

New York. — Ruska armada
ima v prednjih vrstah zvočni-
ke, potom katerih pripoveduje
nemškemu vojakom o bombar-
diranju angleške zračne sile po
Nemčiji. Tako nemški vojaki
na ruski fronti popolnoma ve-
do, kaj se godi v njih mestih in
vaseh, kar bi jim sicer njih po-
veljstvo spretno zmolčalo.

150,000 oseb je zbežalo iz Kolina

London. — Iz Švice se poroča,
da je odšlo iz Kolina, odkar so
ga bombardirali Angleži 150-
000 oseb. Koliko oseb je bilo ubi-
tih, še ni dognano, toda ranjenih
je bilo pri napadu najmanj 30-
000 oseb.

Musolini je izbral 30,000 fašistov

New York. — Radio iz Mos-
kve poroča, da je vrgel Musso-
lini samo v Rimu iz fašistične
stranke 30,000 članov. Kot
vzrok se navaja, da niso imeli
"dovolj močne vere v zmago
Nemčije."

V okupirani Poljski gore nemške kmetije

Zurich. (ONA). — Nemško
časopisje poroča, da pogori v
sedeni Poljski vedno več nem-
ških kmetij. V treh tednih je
pogorelo pet kmetij v bližini me-
sta Podembice. To so kmetije,
ki so jim Nemci vzeli Poljakom
in naselili nanje svoje ljudi. Sto-
ricev ne morejo izslediti.

V armado Strica Sama

Frank Kolenc je odšel 18. ma-
ja v ameriško armado. Pisal je,
da se zahvaljuje številnim prija-
teljem, ki so se prišli pri odhodu
od njega posloviti. Njegov naslov
je: Pvt. Frank Kolenc, Co. H.
172. D. Inf. A. P. O. 43, Camp
Shelby, Miss.

Veseli dogodki v hlevih

Nemške oblasti v okupi-
rani Poljski so ukazale, da
se mora odslej javiti obla-
stem vsak "vesel dogodek v
hlevu." Vsako novorojeno
živinsko "dete" mora biti
pri oblasti registrirano in
vsakemu dajo v ušesa obro-
ček. Kadar živinčice doraste
in bo pobito, mora biti po-
slan tisti obroček na regi-
stracijski urad. Če se pa
živinčice toliko spozabi in u-
di de nacija na večno pašo
poprej, mora živinozdrav-
nik to takoj poročati obla-
stem. Namen te odredbe je,
da ne bi Poljaki naskrivaj
imeli goveje pečenke, ker bi
jim to lahko škodilo.

Z BOJNE FRONTE:

WASHINGTON — Admiral Ni-
mitz, poveljnik U. S. brodivja
na Pacifiku poroča, da je po-
morska bitka za Japonci oči-
vidno končana, ker je ostanek
japonskega ladjevja zbežal po-
tem, ko so Amerikanci potopili
še en japonski rušilec in po-
škodovali dve križarki.

LONDON — Angleški bombniki
so napadli nemško pristanišče
Emden, kjer so zmetali na ti-
sočeton bomb. Iz Afrike so pa
poleteli nad Sicilijo in po Ita-
liji ter bombardirali kraje 50
milj proč od Rima.

AVSTRALIJA — Japonske pod-
mornice so obstreljevale mesti
Sydney in New Castle. Škode
niso napravili dosti.

PRAGA — Praške ulice so bile
natrpane naroda, ko so peljali
krsto z umrlim nemškim rab-
ljem Heydrichom iz Hradca-
nov na kolodvor. Nemci so
ukazali, da mora prisotnosta
ti žalnemu sprevodu vse prebi-
valstvo, ali pa naj si pripiše
posledice. V soboto so ustrelili
Nemci nadaljnjih 13 oseb radi
napada na Heydricha, med te-
mi tri ženske. Nek trgovec je
bil ustreljen, ker je izrazil za-
dovoljstvo nad smrtjo Hey-
dricha. Vsega skupaj je bilo
dozdaj ustreljenih že 216 Če-
hov.

RUSIJA — Rusi so odbili silovit
nemški napad na Sebastopol,
ki je trajal tri dni. V enem
tednu so Rusi uničili 528 nem-
ških letal.

LYBIA — Angleži so odbili dva
napada nemške mehanizirane
sile južno od Tobruka.

100,000 Japoncev so pre-
selili z zapadnega obrežja
San Francisco. — Ameriška
vlada je preselila z zapadnega
obrežja vse japonsko prebival-
stvo. Do 100,000 Japoncev je
moralo od obrežja v notrajnost
v razna taborišča. Ostala jih je
samo peščica bolnih in takih, ki
so nenadomestljivi pri njih delu.

Odličen graduant

Zadnje sredo je z odliko gra-
duiral na State High šoli Ber-
nard Oblak, sin Mrs. Jennie
Oblak iz 6719 Bonna Ave. Vse
svoje študije je izvršil v večer-
nih tečajih, dočim je podnevi
delal v tovarni. Zdj se bo vpis-
al na kolegij za inženirja. Na-
še čestitke vrlému fantu.

Graduant v Euclidu

Na 9. junija bo graduiral iz
Euclid Central šole Frank Ivan-
čič, sin Mrs. Rose Ivančič iz 854
E. 207. St. To je že drugi sin te
družine, ki je dovršil višjo šolo.
Čestitke.

Slavnost dr. sv. Jožefa št.
169 KSKJ se je lepo
zaključila včeraj

Slabo vreme je včeraj sicer
nekoliko kazilo lepo parado ka-
detk društva sv. Jožefa, št. 169
KSKJ, toda razpoloženje je bi-
lo kljub temu veselo. Kadetke
so se res postavile v svojih
krasnih uniformah.
Program v dvorani popoldne
je bil zelo lep. Vodila ga je
glavna odbornica Mary Hoche-
val. Glavna atrakcija je bil pa
gotovo glavni predsednik John
Germ, ki je govoril spodbuje-
valne besede in zapel tudi ne-
kaj pesmi s spremljevanjem
harmonike.
Zvečer se je vršil banket v
zgornji dvorani Slovenskega
doma, v spodnji pa plesna ve-
selica. Obe dvorani sta bili na-
trpani naroda.
Pri banketu je bil predse-
dnik omizja konzul dr. Mally, ki
je rešil svojo nalogo zelo spret-
no. Glavni predsednik KSKJ,
John Germ je apeliral na nar-
vzoče, naj kupujemo vojne bon-
de in znamke ter tako pomaga-
mo svoji novi domovini v nje-
nem naporu za zmago. Zapel
je tudi več pesmi s svojim le-
pim glasom, za kar je žel toplo
priznanje.
Glavni tajnik Josip Zalar je
napravil kompliment kadetkam
in njih lepim uniformam. Na-
glašal je, da takih mladih mo-
či jednota potrebuje za njeno
porast in napredek.
Duhovni vodja KSKJ, Rev.
Butala, je v iskrenih besedah
čestital društvu na sijajnem
napredku.
Minister Snaj je pohvalil de-
lo KSKJ za slovenski narod v
Ameriki ter apeliral na mladi-
no, naj se krepko organizira v
bratske organizacije.
Msgr. Vitus Hribar je pou-
darjal, da še vedno smatra slo-
venski narod kot voditelja Slo-
vanov, ker je najbolj bistrou-
men, pa i najbolj priden.
Profesor dr. Boris Furlan je
apeliral na slovensko mladino,
naj obdrži zlasti tri vrline ali
čednosti, ki so simbol sloven-
skega naroda: čisto srce, čisto
vest in čiste roke.
Anton Grdina je izražal ve-
selje nad lepim večerom, ki mu
bo ostal v trajnem spominu, a
društvu bo ostal v spominu pa
v slikah, ki jih je snel popold-
ne pri slavnosti.
Ko so vsi navzoči zapeli še
"God Bless America" in "Hej
Slovenci," je bil zaključen ban-
ket, nakar se je razvila sploš-
na domača zabava.

Anglija je najela nizo-
zemske ladje

London. — Anglija je najela
vso nizozemsko trgovsko mor-
narico. Nekaj od te bo na raz-
polago Zed. državam, pravi po-
ročilo.

Zaveden trgovec

John Močnik, slovenski kro-
jač, ki ima svojo trgovino z moš-
ko in deško opravo na 772 E.
182. St., obhaja letos 40 letnico,
kar je postal krojač. Doma je iz
Gorenjskega, kjer je naš narod
v bolesi in sužnosti. On se tega
zaveda, zato je daroval v blaga-
no lokalnega odbora JPO, SS kar
\$10. Lepa hvala, John!

Seja škrančkov

Slavnost dr. sv. Jožefa št. 169 KSKJ se je lepo zaključila včeraj

Slabo vreme je včeraj sicer
nekoliko kazilo lepo parado ka-
detk društva sv. Jožefa, št. 169
KSKJ, toda razpoloženje je bi-
lo kljub temu veselo. Kadetke
so se res postavile v svojih
krasnih uniformah.
Program v dvorani popoldne
je bil zelo lep. Vodila ga je
glavna odbornica Mary Hoche-
val. Glavna atrakcija je bil pa
gotovo glavni predsednik John
Germ, ki je govoril spodbuje-
valne besede in zapel tudi ne-
kaj pesmi s spremljevanjem
harmonike.
Zvečer se je vršil banket v
zgornji dvorani Slovenskega
doma, v spodnji pa plesna ve-
selica. Obe dvorani sta bili na-
trpani naroda.
Pri banketu je bil predse-
dnik omizja konzul dr. Mally, ki
je rešil svojo nalogo zelo spret-
no. Glavni predsednik KSKJ,
John Germ je apeliral na nar-
vzoče, naj kupujemo vojne bon-
de in znamke ter tako pomaga-
mo svoji novi domovini v nje-
nem naporu za zmago. Zapel
je tudi več pesmi s svojim le-
pim glasom, za kar je žel toplo
priznanje.
Glavni tajnik Josip Zalar je
napravil kompliment kadetkam
in njih lepim uniformam. Na-
glašal je, da takih mladih mo-
či jednota potrebuje za njeno
porast in napredek.
Duhovni vodja KSKJ, Rev.
Butala, je v iskrenih besedah
čestital društvu na sijajnem
napredku.
Minister Snaj je pohvalil de-
lo KSKJ za slovenski narod v
Ameriki ter apeliral na mladi-
no, naj se krepko organizira v
bratske organizacije.
Msgr. Vitus Hribar je pou-
darjal, da še vedno smatra slo-
venski narod kot voditelja Slo-
vanov, ker je najbolj bistrou-
men, pa i najbolj priden.
Profesor dr. Boris Furlan je
apeliral na slovensko mladino,
naj obdrži zlasti tri vrline ali
čednosti, ki so simbol sloven-
skega naroda: čisto srce, čisto
vest in čiste roke.
Anton Grdina je izražal ve-
selje nad lepim večerom, ki mu
bo ostal v trajnem spominu, a
društvu bo ostal v spominu pa
v slikah, ki jih je snel popold-
ne pri slavnosti.
Ko so vsi navzoči zapeli še
"God Bless America" in "Hej
Slovenci," je bil zaključen ban-
ket, nakar se je razvila sploš-
na domača zabava.

Anglija je najela nizo-
zemske ladje

London. — Anglija je najela
vso nizozemsko trgovsko mor-
narico. Nekaj od te bo na raz-
polago Zed. državam, pravi po-
ročilo.

Zaveden trgovec

John Močnik, slovenski kro-
jač, ki ima svojo trgovino z moš-
ko in deško opravo na 772 E.
182. St., obhaja letos 40 letnico,
kar je postal krojač. Doma je iz
Gorenjskega, kjer je naš narod
v bolesi in sužnosti. On se tega
zaveda, zato je daroval v blaga-
no lokalnega odbora JPO, SS kar
\$10. Lepa hvala, John!

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Seja škrančkov

Nocoj ob 7:30 bo seja mlad-
zborja škrančkov v navadnih
prostorih. Vsi starši naj gotovo
pridejo.

Slovenci so resno pričeli z delom za odpomoč domovini

Načelna izjava. — Resolucije proti ropanju sloven-
ske zemlje. — Brzjav državemu tajniku za
naše primorske Slovence. — Izvoljen je bil po-
seben odbor s središčem v Clevelandu, ki bo
šel na delo.

Sobota in nedelja se lahko
štejeta za mejnik, ko so začeli
ameriški Slovenci brez razlike
strank in prepričanj z resnim
delom za pomoč naši neodreše-
ni domovini. V soboto večer je
bila izredna seja Ameriško-ju-
goslovanskega udruženja in v
nedeljo seja Jugoslovanske po-
možne akcije, slovenska sekci-
ja. Obe konferenci, kot se jih
lahko nazivlje, sta storili važne
ukrepe in si začrtali jasne cilje
za bodoče delovanje, vse v na-
menu, da store ameriški Slo-
vence vse v svoji moči, da po-
morejo k odrešenju svojih brat-
rov in sester v zasužnjeni do-
movini.

Seja Ameriško-jugoslovanske-
ga udruženja

V Slovenskem domu na
Holmes Ave. se je vršila v so-
boto večer seja odbora Ameri-
ško-jugoslovanskega u d r u ž e-
nja. Najprej je tajnik Joško
Penko poročal o dosedanjem
delu in uspehih v Clevelandu
ter na sestankih v Barbertonu
in Lorainu. Poročal je, da se
je sklenilo na 9. avgusta pri-
rediti Primorski dan na prosto-
rih Slovenskega društvene-
ga doma v Euclidu, kamor se
pričakuje do 10,000 ljudi. Na-
pravil se bo obširen program.

Potem je predsednik Marij
Urbančič povedal, da je bila
seja sklicana z namenom, da se
sprejme protest proti članku v
reviji Collier's od dne 6. junija,
v katerem avtor, profesor
Renner, daje vso Julijsko Kra-
jino, vso Dalmacijo in Črno go-
ro Italiji.

Mr. Urbančič najprej bere
Načelno izjavo te organizacije,
ki so jo podpisali vsi navzoči in
ki se glasi:

AMERIŠKO-JUGOSLOVAN-
SKO UDRUŽENJE je bilo or-
ganizirano in obstoja izključ-
no na narodni podlagi. Njega
namen in cilji so sledeči:

Delovati z vsemi razpoložli-
vimi močmi in sredstvi za zma-
go Zedinjenih držav, ker edino
v ameriških demokratičnih ide-
alih in koncepcijah istih vidimo
zagotovitev svetovnega miru na
podlagi pravičnosti vsem nardo-
m, malim in velikim.

Delovati z vsemi razpoložli-
vimi močmi in sredstvi na to,
da se čimprej izbriše z vrednih
ljudi jugoslovanskega poretka
slamotni pečat Ameriki so-
vražnih tujcev.

Delovati z vsemi razpoložli-
vimi močmi in sredstvi na to,
da se bodo bodoče meje demo-
kratične Jugoslavije začrtale
tako, kakor zahtevajo naše go-
spodarske, politične, kulturne,
zgodovinske in narodne pravi-
ce, da se Jugoslaviji zagotovi
pravičen obstoj in razvoj.

Delovati z vsemi razpoložli-
vimi močmi in sredstvi na to,
da se bodoči združeni demo-
kratični Jugoslaviji zagotovi
pravica in prilika, da narod
sam v duhu človečanskih prav-
ic in demokracije ter nje ide-
alov odloča o notranjem ustro-
ju in ureditvi države ter da bo
ta taka, da se bo v njej vedno
zrcalila narodova lastna volja.

Bolj in bolj so se začela v ame-
riški javnosti v zadnjem času
pojavljati različna mnenja gle-
de povojne ureditve v Evropi.
Tako je revija "Colliers" v
svoji izdaji dne 25. maja t. l. ob-
javila članek izpod peresa pro-
fesorja Georgea A. Rennerja, ki kot
profesor zemljepisja na Colum-
bia univerzi skuša podati nekaj
načrt meja, ki naj bi ustvarile
ravnovesje strateške moči po-
edinih držav ali zvez držav in za-
gotovile trajen mir. Profesor
Renner se v svojem članku niti
najmanj ne ozira na razne zahte-
ve in pravice posameznih nardo-
nih skupin, a posebno ne na pravi-
ce, etnografske, politične, kul-
turne in strateške pravice ma-
lih narodov. Te je porazdelil ta-
ko, da so razkosani med razne ve-
lesile, očitno v mnenju, da bi
bili potem mali narodi v bližnji
bodočnosti absorbirani, razna-
rojeni in bi sploh izginili. Brez
dvomno je, da mora biti profe-
sor Renner pod vplivom gotove

Potem predsednik Urbančič
prečita resolucijo na Rennerjev
članek, ki se glasi:

Bolj in bolj so se začela v ame-
riški javnosti v zadnjem času
pojavljati različna mnenja gle-
de povojne ureditve v Evropi.
Tako je revija "Colliers" v
svoji izdaji dne 25. maja t. l. ob-
javila članek izpod peresa pro-
fesorja Georgea A. Rennerja, ki kot
profesor zemljepisja na Colum-
bia univerzi skuša podati nekaj
načrt meja, ki naj bi ustvarile
ravnovesje strateške moči po-
edinih držav ali zvez držav in za-
gotovile trajen mir. Profesor
Renner se v svojem članku niti
najmanj ne ozira na razne zahte-
ve in pravice posameznih nardo-
nih skupin, a posebno ne na pravi-
ce, etnografske, politične, kul-
turne in strateške pravice ma-
lih narodov. Te je porazdelil ta-
ko, da so razkosani med razne ve-
lesile, očitno v mnenju, da bi
bili potem mali narodi v bližnji
bodočnosti absorbirani, razna-
rojeni in bi sploh izginili. Brez
dvomno je, da mora biti profe-
sor Renner pod vplivom gotove

Potem predsednik Urbančič
prečita resolucijo na Rennerjev
članek, ki se glasi:

Bolj in bolj so se začela v ame-
riški javnosti v zadnjem času
pojavljati različna mnenja gle-
de povojne ureditve v Evropi.
Tako je revija "Colliers" v
svoji izdaji dne 25. maja t. l. ob-
javila članek izpod peresa pro-
fesorja Georgea A. Rennerja, ki kot
profesor zemljepisja na Colum-
bia univerzi skuša podati nekaj
načrt meja, ki naj bi ustvarile
ravnovesje strateške moči po-
edinih držav ali zvez držav in za-
gotovile trajen mir. Profesor
Renner se v svojem članku niti
najmanj ne ozira na razne zahte-
ve in pravice posameznih nardo-
nih skupin, a posebno ne na pravi-
ce, etnografske, politične, kul-
turne in strateške pravice ma-
lih narodov. Te je porazdelil ta-
ko, da so razkosani med razne ve-
lesile, očitno v mnenju, da bi
bili potem mali narodi v bližnji
bodočnosti absorbirani, razna-
rojeni in bi sploh izginili. Brez
dvomno je, da mora biti profe-
sor Renner pod vplivom gotove

Potem predsednik Urbančič
prečita resolucijo na Rennerjev
članek, ki se glasi:

Bolj in bolj so se začela v ame-
riški javnosti v zadnjem času
pojavljati različna mnenja gle-
de povojne ureditve v Evropi.
Tako je revija "Colliers" v
svoji izdaji dne 25. maja t. l. ob-
javila članek izpod peresa pro-
fesorja Georgea A. Rennerja, ki kot
profesor zemljepisja na Colum-
bia univerzi skuša podati nekaj
načrt meja, ki naj bi ustvarile
ravnovesje strateške moči po-
edinih držav ali zvez držav in za-
gotovile trajen mir. Profesor
Renner se v svojem članku niti
najmanj ne ozira na razne zahte-
ve in pravice posameznih nardo-
nih skupin, a posebno ne na pravi-
ce, etnografske, politične, kul-
turne in strateške pravice ma-
lih narodov. Te je porazdelil ta-
ko, da so razkosani med razne ve-
lesile, očitno v mnenju, da bi
bili potem mali narodi v bližnji
bodočnosti absorbirani, razna-
rojeni in bi sploh izginili. Brez
dvomno je, da mora biti profe-
sor Renner pod vplivom gotove

Potem predsednik Urbančič
prečita resolucijo na Rennerjev
članek, ki se glasi:

Bolj in bolj so se začela v ame-
riški javnosti v zadnjem času
pojavljati različna mnenja gle-
de povojne ureditve v Evropi.
Tako je revija "Colliers" v
svoji izdaji dne 25. maja t. l. ob-
javila članek izpod peresa pro-
fesorja Georgea A. Rennerja, ki kot
profesor zemljepisja na Colum-
bia univerzi skuša podati nekaj
načrt meja, ki naj bi ustvarile
ravnovesje strateške moči po-
edinih držav ali zvez držav in za-
gotovile trajen mir. Profesor
Renner se v svojem članku niti
najmanj ne oz

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

"Za božjo voljo, tega ne!" je kriknil Old Firehand. "Panter je skočil za svojo žrtvo —! Pomnite truplo v kletko, saj mož je itak mrtev, in potem zaprite vrata!"

Panther je čepel pred žrtvo, z diskajoci se očmi je meril gospodarja in kazal krvavo znoj. Uganil je menda, kaj namerava, jezero je zatulil in počasi lezel po trupu, kot bi hotel braniti svoj plen. Le še nekaj časa decimetra je bil oddaljen od vrta.

"Proč — proč —! Planil bo —!" je kriknil Old Firehand. "Tom, — puško! Samokres ne pomaga!"

Komaj deset sekund je minilo, odkar je stopil krotilec v kletko. Ves krov je bil v divnem zmešanju, vse je bežalo in čučalo. Vrata v kabine in v krovje so bila na mah zaprta. Ljudje so se skrivali sode in zabojne, pa spet plašili in iskali zavetja drugje.

Kapitan je zbežal na poveljniški mostič, tri štiri stopnice zgoraj je preskočil. Za njim je kriknil Old Firehand. Lastnik se je hotel po svojo puško. Spomnil mu je menda prišlo na misel, da ima h kopitu privezane sekiro in da je ne bo mogel vsaj naglo odvezati, puška pa ni narahna. Prihitej je mlajši Indijanec, ki sta še vedno premično stala ob ograji. In mislil se je nečesa druga.

"Daj mi puško!" je hlatnil že tu di iztrgal starejšemu roke.

"Sam bom streljal!" je dehal Veliki medved in iztegnil roko po orožju.

"Pusti me! Bolje znam ko obrnil se je. Panther je bil na krovu, dvignil je glavo in tulil. Tom je pomeril, strel je poletel, krogla pa ni zadela. Poslušno je izdrl puško še mlajši Indijanec, spet ustrelil, pa spet ni zadela.

"Slabo streljaš —! Ne poznamo moje puške!" je dejal stari mirno, kot da sedi do pred svojim šotorom in kot blizu in daleč ni nobenega sovražnika. Tom pa se ni zmenil za njegovo, vrgel je puško v stran in pohitel na prednji krov, kjer so ležale puške cornela in njegovih tovarišev. Ti "gentleman" in junaki so se jadrno klonili, komaj da je panter niti videti jih ni bilo.

Tedaj pa je ob poveljniškem mostiču odjeknil grozen krik. Nekaj dama je zbežala za Old Firehandom k stopnicam kletke in mislila pohiteti za panterjem, pa panter jo je zagledal, klonil in se z dolgimi skoki spustil na njo. Na prvih stopnicah je stala, Old Firehand na četrtni, izgubljena je bila. Old Firehand se je na njen kolenil, skočil niže, jo zagnil, potegnil kvišku in jo vrgel na mostič, kjer jo je klonil kapitan. Vse to se je zgodilo v nekaj trenutkih in že je bil panter ob mostiču. Pomnil je prednje šape na prvo stopnico in se skrčil, da bi se spustil v Old Firehanda.

Slavni lovec je bil pogumen in se ni bal nevarnosti, tako orjaško mačko se bojeval v življenje in smrt, je le pretrgano. Puške ni imel pri sebi, storil je, kar je mogel.

Še je bliže, iztegnil nož in z vso močjo sunil panterja v gobec pa izdrl samokres in poglaval v glavo zadnje tri stopnice, ki jih je še imel. Tak naenkrat je bil seveda črna panterja bil seveda prav za prav medved, brc in treh krogel iz kletke samokresa se takoj ne ustraši. Old Firehand je vse preizkušen lovec, da tega ne vedel, prepričan je da se bo razjarjena žival spustila v njega, krepko se je

postavil in iztegnil mogočne roke, da jo, če mogoče, zgrabi za vrat.

Pa ni bilo treba. Vzpet po stopnicah je panter obstal in obrnil glavo v stran, kot da se je domislil nečesa boljšega. Ali so ga omamile krogle —? Morebiti. Kvečjemu za nekaj milimetrov so mu sicer samo prodrle v lobanjo, toda izstreljene so bile komaj na dva tri metre —. Ali pa ga je zabolel sunek v gobec, ki je pri takih živalih najbolj občutljiv. Tudi mogoče.

Skratka, ni pogledal več orjaka, obrnil se je in zagledal drugo žrtev, ki je bila laže dosegljiva.

Na prednjem krovu je stalo petnajstletno dekle. Otrpelo od strahu stezalo roke k mostiču. Bila je črna dama, ki jo je rešil Old Firehand. Slonela je nekje ob ograji, ko je ušel panter iz kletke, videla, da je mati v smrtni nevarnosti, in je od strahu obstala ko okamenela. Njena bela obleka je razdražila žival.

Panther je skočil s stopnice, se obrnil in se v mačje gibčnih skokih pognal k dekletu.

Mati je z mostiča opazila grozno nevarnost. "Moj otrok — moj otrok —!" je viknila in omahnila ter se onesvestila.

Ves krov je krikal in tulil, nobeden pa ni mogel ali si ni upal, da bi pomagal.

Nobeden —? Pač! Eden je tvegaval nevarnost in sicer tisti, ki bi mu nihče ne bil pripisoval toliko poguma. Mladi Indijanec, Nintropan homoš, Mali medved.

Kakih deset korakov je bil oddaljen, ko se je panter pognal proti dekletu. V hipu je spoznal nevarnost, oči so se mu pogumno zablistale, pogledal je na desno in na levo, kot bi iskal izhoda iz nevarnega položaja, pa vrgel odojo z ramen in zaklical očetu v jeziku Tonkama:

"Ostani, plaval bom!" Pogledal se je k dekletu, ga objel krog pasu in se z neverjetno lahkoto dvignil na ograjo. Za hip je obstal in se ozrl. Panther se je okrenil za njim in se pripravljaj na zadnji skok.

In v trenutku, ko se je zagnal, se je zagnal tudi mladi Indijanec čez ograjo, pa bolj na stran, da bi žival ne skočila trdo ob njem v vodo. Visoko so pljusnili valovi in ga zagrnili z dekletom vred. In koj za njim je izginil v valovih tudi panter.

"Stop — stoj — na mestu —!" je zapovedal kapitan. Parnik je zavozil počasneje in obstal. Kolesa so se sukala v nasprotno smer, da tok ni odnesel ladje.

Nevarnost je bila mimo, potniki so prilezli iz kabin, izza so dobili v zabojer iz gledali čez ograjo v reko. Tudi dekletov oče je prihitel in vpil v šunder: "Tisoč dolarjev tistemu, ki mi reši otroka —! Dva tisoč — tri tisoč — pet tisoč —!"

Nihče ga ni slišal. Vseh pozornost je bila obrnjena na reko.

Tam je plaval črni panter in se oziral po plenu. Pa zaman. Ne Indijanca ne dekleta ni bilo videti.

Tudi oče se je grozo v obrazu koprnceš sklanjaj čez ograjo. "Utonila sta —! V kolesje ju je zanesla voda —!"

Lase si je pulil v obupu. Pa je z druge strani krova z močnim glasom zaklical Veliki medved:

"Nista utonila! Mali medved je pameten! Splaval je pod ladjo, da ga panter ne vidi. Tule spodaj je!"

Kaza je čez desni bok. (Dalje prihodnjic)

1942	JUNIJ	1942
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JUNIJ

14.—Podružnica št. 3 SMZ priredi piknik na vogalu Richmond in Chardon Rd.

14.—Društvo sv. Križa, št. 214 KSKJ priredi piknik na 6818 Denison Ave.

21.—Piknik društva Kola hrvaških sinova in hčeri sv. Juraj broj 31 in Hrvatske ženske organizacije št. 14, na James Rybaka farmi, 6249 Turney Rd. Garfield Heights.

21.—Društvo Napredek, št. 132 ABZ priredi piknik na Stuski farmi.

27.—Društvo Ribnica, št. 12 SDZ priredi piknik na Frank Jagrovih prostorih.

28.—Pevski zbor Sloga priredi piknik na Stuski farmi.

JULIJ

12.—Pevski zbor Zvon priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

12.—Slovenska zadružna zveza priredi piknik na farmi S. N. P. jednote.

19.—Pevski zbor Slovan priredi piknik na farmi SNPJ.

AVGUST

2.—Društvo Brooklynski Slovenci, št. 48 SDZ priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

2.—S. W. O. C. local 1519 ima piknik na Stuski farmi.

16.—Pevski zbor Sloga ima piknik na Stuski farmi.

23.—Zveza slovenskih društev Najs. Imena v Clevelandu priredi Katoliški dan na Brae Burn prostorih, 25000 Euclid Ave.

SEPTEMBER

12.—Skupna društva fare sv. Vida imajo plesno veselico v avditoriju SND.

19.—Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ ima plesno veselico v avditoriju SND.

26.—Jugoslav Camp, št. 293 WOW ima plesno veselico v avditoriju SND.

27.—Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 ABZ priredi proslavo 40-letnice obstoja v avditoriju SND.

OKTOBER

10. Honor Guards of SDZ, ples v avditoriju SND.

10.—Društvo Collinwoodske Slovence, št. 22 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

11.—Mladinska godba fare sv. Vida priredi v SND na St. Clair Ave. popoldne koncert, zvečer pa ples.

16.—Carniola Hive, št. 493 T. M. plesna veselica v avditoriju SND.

17.—Društvo Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

24.—Carniola Tent, št. 1288 T. M. plesna veselica v avditoriju SND.

25.—Dramski zbor Ivan Cankar, predstava in pes v avditoriju SND.

31.—Društvo sv. Katarine, ZSZ, plesna veselica v avditoriju SND.

31.—Slovenska zadružna zveza priredi plesno veselico v Slovenskem društvu domu na Reher Ave.

NOVEMBER

1.—Glasbena Matica, opera in ples v avditoriju SND.

7.—Društvo Clairwoods, št. 40 SDZ ples v avditoriju SND.

8.—Društvo Kras, št. 8 SDZ praznuje 30-letnico ustanovitve v Slovenskem domu na Holmes Ave.

14.—Društvo Slovenec, št. 1 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

15.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi ob 4 popoldne koncert v SND na 80. cesti.

15.—Mladinski pevski zbor

SDD na Waterloo Rd. ima prireditve v SDD na Waterloo Rd.

21.—Društvo sv. Ane, št. 4 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

22.—Dramski zbor Ivan Cankar predstava v avditoriju SND.

28.—Martha Washington, št. 38 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

DECEMBER

6.—Pevski zbor Slovan priredi koncert v Slovenskem društvu domu na Reher Ave., začetek ob 8:30 popoldne.

20.—Slovenska šola SND božičnica v avditoriju SND.

28.—American Jugoslav Veterans, prireditve v avditoriju SND.

31.—Silvestrov večer slov. nar. doma in Klub društev SND v obeh dvoranah SND.

Slovinci so pričeli z delom

(Nadaljevanje s 1 strani)

struje, ki precej diši po bivši Avstro-Ogrski politiki in nje pravila: Divide et Impera.

Odbor Ameriško-Jugoslovanskega Udruženja, zbran na plenarni seji dne 6. junija 1942.

v očigled nasvetov in mnenj, ki so se začela pojavljati in se skušajo vsiliti posebno ameriški javnosti,

v očigled položaja, ki ga je ustvarila na sličen način že versalska mirovna pogodba in ki ni, kakor dokazuje sedanja svetovna vojna, ustvarila trajnega miru,

v očigled, da rešitev evropskega vprašanja na račun kako ga predlaga profesor Renner, naravnost daje zemljo malih narodov v nagrado sedanjim sovražnikom demokracije,

sklepa in zahteva, da se vsem narodom sveta, tedaj ko se sklepajo bodoči mir, da pravica samoodločbe, kakor jo je zanje zahteval že ranjki predsednik Wilson.

Zbornica soglasno odobri resolucijo, ki bo poslana na odgovorna mesta.

Nato predsednik predstavi g. ministra Snoja, ki je v dve uri trajajočem govoru razlagal delo in težave raznih sektorjev, ki delajo za našo domovino. Razloži sestavo revolucionarne vlade, v kateri sta po dva zastopnika od vsake stranke bivše Jugoslavije.

Pripoveduje o silnem propagandnem delu, ki ga vrši v New Yorku. V zvezi z več kot 1,200 ameriški časopisi, ki so že priobčili 4,900 člankov v prilog Jugoslavije. Pove, da je vlada izročila že 1. maja 1941 memorandum angleški in ameriški vladi, ki zahteva povrnitev Koroske in Primorske Jugoslaviji.

Minister priporoča skupno akcijo, ker le tako bomo uspeli. Navzoči so bili zelo zadovoljni z izrazitim izjavljanjem ministra, kar so pokazali s toplim aplavzom.

Častni predsednik, Ivan Zorman, se zahvali g. ministru za podučljive besede in obljublja, da deklor bodo v vladi taki ljudje, bomo lahko delali z njimi ter mu izroči člansko izkaznico tega Udruženja, katero g. Snoj radodostno sprejme.

Urbacič zagotavlja Snoju, da bomo delali v smislu naše načelne izjave in vsa naša akcija naj bi imela namen zaceliti rane, ki so bile prizadane našemu narodu.

Zborovanje jugoslovanske pomožne akcije, slov. sekcija

Včeraj dopoldne je bilo pa sklicano v SND na St. Clair Ave. zborovanje odbora Jugoslovanske pomožne akcije, slovenska sekcija, ki se je pa spremenilo v

pravo narodno zborovanje z zastopniki vseh struj našega naroda. Zborovanje je odprl predsednik Vincent Cankar, ki v uvodu razloži pomen in namen tega zborovanja, namreč začeti z vso resnostjo z akcijo, da pomagamo mi kot ameriški državljanji, odrešiti zaslužjen slovenski narod, mu priboriti nazaj ugrabljeno zemljo in mu pomagati po tej vojni zopet nazaj na noge.

Razloži tudi, da so se pojavile v tej deželi razne akcije, ki bodo, če ne bomo mi na pažnji, zelo škodovale našemu narodu v domovini. Pove o članku v reviji Collier's v katerem daje avtor nagrado sovražnikom na račun našega naroda. Boji se, da bi taki članki vplivali morda tudi na naše prijateljske države, zato moramo storiti potrebne korake o pravem času, da vpliv takih člankov že v kali zadušimo.

Mr. Cankar pove, da je poklical na to zborovanje urednike vseh slovenskih časopisov in revij v Ameriki in poleg odbora tudi zastopnike raznih drugih organizacij in nekaj drugih odličnih oseb, katerih sodelovanje je pri tej naši akciji zelo potrebno.

Zbornica nato soglasno imenuje Vincent Cankarja predsednikom zborovanja, Janko N. Roglja za zapisničarjem. Zatem so predstavljeni navzoči in sicer:

Minister Franc Snoj kot oficijelni zastopnik Jugoslavije, dr. Boris Furlan, dr. Ivan M. Čok, pisatelj Louis Adamič, ter člani odbora pomožne akcije: Cankar in Ivan Molek za SNPJ; Janko N. Rogelj za ABZ; Josip Zalar in John Pezdirtz za KSKJ; Etbin Kristan za JSZ; John Gornik in Frank Surtz za SDZ; Mrs. Albina Novak za SZZ; Josie Zakrajšek za P. S.; John E. Lokar kot zastopnik župana Lauschetja; Marij Urbančič in Josko Penko za Ameriško-jugoslovansko udruženje.

Sledeti uredniki so bili navzoči: Anton Šabec, od Enakopravnosti, Anton Terbovec od Nove Dobe, Mrs. Albina Novak od Zarje, Louis Rozman od Glasa SDZ, Ivan Jontez od Cankarjevega glasnika in James Debevec od Ameriške Domovine.

Anton Grdina je imel pooblastilo, da zastopa Amerikanskega Slovence in Jože Grdina od Novega sveta. Oprostila sta se, da sta zadržana, Ignacij Hude od Glasa naroda in Rado Staut od Obzorja, ki sta pa oba zatrdjevala, da bosta pomagala pri stvari.

Navzoči je bil častni konzul Jugoslavije, dr. James W. Mally.

Dalje so bili navzoči kot opazovalci: Josip Durn, Vatro Grill, Rude Trošt.

Ker bo uradni zapisnik zborovanja priobčen v celoti pozneje, se bomo omejili v tem poročilu le na kratke opis zasedanja.

Zborovanje je bilo razdeljeno na tri dele: 1) protest radi članka v Collier's, 2) akcija, da se izvame primorske Slovence iz statusa sovražnih tujcev, 3) politična akcija za odrešenje stare domovine in restoracija Jugoslavije.

Mr. Kristan je k prvi točki predložil resolucijo, ki se pošlje državnemu oddelku, uradništvu Collier'sa, Kolumbijski univerzi in Teachers kolegiju, v kateri vehemantno protestira proti članku v Collier'sa.

Pisatelj Louis Adamič je predložil brzojavko, ki naj se pošlje državnemu tajniku Hullu in se ga urgira za rešitev vprašanja naših Primorcev, ki so zapisani kot sovražni tujci.

Zbornica je sklenila, da se izvoli ožji odbor, ki naj vodi vso politično akcijo z ozirom na odrešenje Slovenije, odnosno Jugoslavije, vodi propagandno akcijo, ki priznava metropola ameriških Slovencev.

Zbornica je sklenila, da se piše na odbor, ki upravlja ostane denarja iz milijondolarkega fonda, ki je bil nabran za

politično akcijo in bi zdaj res lahko služil temu pravemu namenu. Dalje se bo apeliralo na vse naše bratske in druge organizacije, ki naj bi po možnosti prispevale v ta namen iz svojih blagajn.

Zbornica potrdi vse dosedanje sklepe in ukrepe odbora Jugoslovanske pomožne akcije, slovenske sekcije, kot pravilne in ustne.

V ožji odbor so bili imenovani sledeči: za Cleveland: James Debevec, Josko Penko, Anton Šabec, Josephine Zakrajšek, dr. James W. Mally, Vatro J. Grill in Frank M. Surtz; kot zunanja člana pa Etbin Kristan in Ivan Molek. Ta odbor se je po tem konstituiral sledeče: Predsednik dr. J. W. Mally, podpredsednik Josko Penko, tajnica Josie Zakrajšek, blagajnik Vatro J. Grill. Seje bo imel odbor vsak ponedeljek zvečer v konzularnem uradu dr. Mallya.

Zbornica sprejme priporočilo Mr. Josip Zalarja, naj se povabi vso slovensko duhovščino v Ameriki, da sodeluje s to akcijo ter da naj se jih smatra kot člane širšega odbora.

Minister Snoj se v imenu Jugoslavije iskreno zahvali za uspešno delo današnjega zborovanja. Vidi, da je naš narod pripravljen za skupno delo ter vidi v današnjem sestanku mejnik med nekdanjimi nespornostmi in bodočim složnim ter edinstvenim delom. V imenu Jugoslavije izraža toplo zahvalo ter poroča, naj bi izostalo vse, kar bi nas v bodoče dvoji. Tako bomo uspeli in res pomagali našim doma.

Predsednik Cankar zaključuje zborovanje ob treh popoldne.

Opozarjamo še enkrat na celotni zapisnik tega zborovanja, ki bo v kratkem priobčen v vseh listih in ki ga naj vsak pazno prečita.

NAŠE ZAHTEVE

(Nadaljevanje z 2 strani)

odtrgale od avstro-ogrske države: odpravila se je avstro-ogrska uprava, odstranili avstro-ogrski emblemi, uvedle so se narodne vlade. Njihov reprezentant je bil Narodno veče v Zagrebu katerega vodilna misel je bila krfska deklaracija.

Se več! Slovenski planinski pešpolk, ki je bil na Italijanski fronti, je prišel v Gorico, bil zaprišen na Jugoslavijo in je zavaroval našo zapadno mejo. Vojška služba se je vršila popolnoma v imenu naše skupne države, dokaz temu je, da je v službi Jugoslavije v Gorici stal tudi oddelek srbske konjice. Zastopniki bivše avstro-ogrske države so priznavali faktično ta položaj. Prav tako se mu je morala pokoriti avstro-ogrska armada. Čim je prekorčila mejo, je dobivala ukaze od jugoslovanske vlade, ki jo je razorožila in poslala v domovino.

Ko so bili ti revolucionarni čini izvršeni, smo stopili takoj v stik s Srbijo. Ustvarjen je bil tedaj državniopraven in državotvoren čin, kajti narod je nositelj suverenitete. Ustvarjen je bil položaj, ki ga je Avstro-Ogrska priznala, ustvarjena neodvisna samostojna država. Priznanje od strani kake druge države, gospoda moja, more biti samo deklarativnega, ne pa konstitutivnega pomena in ne more veljati ex nunc, ampak samo ex tunc! (Min. preds. Protić: Tako je!)

Če je tedaj Italija zasedla naše dežele na podlagi premirja z avstro-ogrske monarhije, moramo samo to konstatirati, da vodstvo avstro-ogrske armade ni imelo več pravice, razpolagati s temi deželami, da ni moglo več z njimi razpolagati, ker je bilo pooblašeno samo od avstrijske vlade, ne pa od jugoslovanske države.

Italija iz te pogodbe ni mogla dobiti nikakih pravic in se je tega, mislim, tudi zavedala.

kajti njene čete so prišle v Gorico z belo zastavo in so bile sprejete od jugoslovanskega vojaštva kot zavezniške čete.

Če tedaj trdi italijanska javnost, da nas je italijanska armada osvobodila, moramo reči, da temu ni tako. Ko so Italijani prekorčili Sočo, smo že bili svobodni gospodarji na svoji zemlji. (Tako je! Ploskanje!)

Postopanje Italijanov.

Tu mislim, da moram naglašati, da nam Italija ne-le ni prinesla svobode, ampak sužnost, hujšo nego je bila poprej. (Tako je!) Konstatirati moram, da so italijanske oblasti zatirale pri nas vsako svobodno gibanje, možnost vsakega svobodnega pokreta. Zaprlo se je vse, kar je imelo slovensko lice. Odpravili so se naši napisi, raztrgale naše zastave. Opozarjam, gospodje, da se je to vršilo oficijelno od strani italijanskega vojaštva, ki je trgalo ter metalo ob tla jugoslovanske zastave in kričalo: Abasso la Yugoslavia!

Zatrla se je naše šolstvo. Gospoda moja, danes je samo v Trstu 12,000 naših otrok brez šole. (Čujte!) Iz urada pregnali so naš jekst popolnoma.

Iz naših mest Gorice, Trsta, Reke izganjajo naše ljudi. Na stotine ljudi je interniranih in zaprtih — in kako so zaprti, gospoda moja?! Po cele mesece nosijo ti ljudje verige na svojih rokah, po cele mesece živijo v luknjah, ne dobijo perila, so polni mrčesa. (Ogorčeni medklci.) Naj navedemo samo en slučaj! Namestnik državnega pravdnika Zorzi 8 dni ni dobil nikake hrane, 38 dni je bil uklenjen v verigah in je čudež, da je še živ. (Čujte! Čujte!)

Na podlagi nekega dekreta tržaškega guvernerja je za vsako dejanje, ki bi ogrožalo politične interese, ki si jih je pridobila Italija z okupacijo, možno, da se obsodi dotičnik na mnoga leta ječe in mnogo tisoč lir globe. Faktično se obsojajo naši ljudje dan na dan na dve leti, na tri leta, na štiri do pet let ječe in na tisoče lir globe. (Poslanec Smodej: Sramota!)

Gospoda moja! Včeraj je neki govornik omenil takozvani ljubljanski incident. Smešno malenkostna zadeva, radi katere je ententa poslala komisijo v Ljubljano. Toda glas našega ubogega naroda, našega zatiranega ljudstva, ne najde odmeva na mirovni konferenci in ne pride komisija, da bi preiskala italijanska taborišča, kjer umirajo tisoči naših ljudi; ne pride komisija, da bi videla, kje je tista svoboda, ki se je obetala!

(Dalje prihodnjic.)

DON'T TAKE THIS LYING DOWN

When men are fighting and dying, you must do

V. J. KRIŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

Sreče vam poskakuje od veselja, ko berete imena vseh teh "feldov," — "štajnov," — "bergov," — "dorfov," — "bahov," — "burgov," — itd. O! Mi gremo smelo k smotru, o katerem ste ravno kar govorili.

— Bog vas blagoslovi! Ta smoter je istočasno blagor vsega človeštva, ker nas je Previdnost določila za gibalno svetovno kulturo. — Toda povejte mi, dragi Liberman, ali pa zna to ničvredno pleme ceniti vse dobrote in prosveto, s katerimi smo ga obdarili, ali čuti, da mu je sojeno stopiti se z nami in nam služiti? To je zelo važno! Ako bo naš narod hotel v bodočnosti izkoristiti svojo vladarsko oblast in dati razmah kulturi, je treba, da so podložne množice nam pokorne in da brez upora opravljajo nizka dela; da se točno izrazim, mi moramo iz njih napraviti poslušno, zavedno in delavno tovarno živino.

— To bo težje kakor priklopiti deželo k nam, — je odgovoril Liberman in se popraskal za ušesom. So vam tam kričali, ki vpijejo, da smo preplavili Rusijo kakor kobilice, ki žro kruh domačinom, in da smo ogleduhi, ki samo iščejo prilike, da bi izdali in prodali državo, ki nam je dala pribežališče in nas hrani. To je res, da se mi ne bomo borili za njihove koristi v slučaju vojne, — se je nasmejal Liberman.

— O! Grla bi nam pregrizli, če bi mogli . . . ; no, na našo srečo si morejo to samo želeli. Razen tega jim delajo skrbni glad in splošno uboštvo, no in mi že poskrbimo, da ne pridejo iz revščine, in kjer ne zmoremo tega sami, tam nam Židje pomorejo. Ni močnejših okov, kakor je glad!

— Tako je, dragi Liberman! Z nerazsvetljeno tolpo moramo biti strogi. Naš veliki Momsen je rekel, da je treba biti s pestjo po trdih slovanskih bučah, ako naj gredo po ravni poti, — je prepričevalno rekel pastor.

Zvečer tistega dne se je v gostilni "Pri debeli gosi" zbrala mnogoštevilna družba; vsa trška "smetana" je bila tam zbrana.

Pod lopo na vrtu so se sedele "dame" z gospo Knollejevo, na njeni desnici, na "častnem mestu," je sedela Malvina, vsa rdeča od razburjenja zaradi sreče, ki jo je doletela; danes jo je celo ošabna soproga organizatorica obklicala in ji želela srečo v novi domovini.

Razpravljali so o predstojecem potovanju Milerjevih, navduševali so se nad bleščajočo vlogo Nemcev v Rusiji in tozadnje povesti so bile neizčrpne. Prijateljica gospe Knollejeve je šla za sobarico k neki ruski dami, nato je dobila mesto domače vzgojiteljice in postala "gospodična," a končno se je poročila z nekim zdravnikom. Neki drugi vsem poznani gostilniški sluga je postal profesor pri dobrodušnih sosedih itd.

V hiši, v posebni sobi, poleg obče dvorane, so sedeli za mizo, ki se je šibila pod težo vrčkov, steklenic in kozarcev, povabljeni. Predsedoval je Liberman. Tu se je pogovor sukal o politiki. Gospod Teodor, ki je bil še ves pod vplivom pogovora s pastorjem, je začel taval zemljevid zavojevanje Rusije — te nove dežele Kanaanske, ki je bila po usodi določena za obrazovanje nove ogromne Germanije in je morala zagotoviti na ta način nemškemu narodu žezlo "svetkega gospodstva."

Pod vplivom vinskih, ali prav za prav pivskih duhov, je zadobival "Drang nach Osten" (Prodiranje na Vzhod) zbranih rodoljubov prav homersko veličino in zamišljena zavojevanja so se jim zdela otročje lahka.

Kakor bi rezal sir ali gnjat, tako je Liberman drobil "severnega kolosa." Najprej je odzval baltske dežele in Finsko, nato Poljsko z Litvo in končno Krim s Kavkazom, dokler ni zmagovalno skrečil rusko državo do neke moskovske kneževine; toda takoj se je skesal tega velikodušja in navdušeno nataknil nemško zastavo na Kremelj, Ruse pa je izgnal v Azijo, kjer jih je v glavnem delu izročil kitajskim in japonskim bičem ter pri tem pozabil, da je odzval "kulturo-noscem" njih "vprežno živino."

V trenutku največjega navdušenja bi se bilo splošno soglasje skoro razrušilo. Nastala so nesoglasja in zdelo se je, da pride do splošnega pretepa; tedaj pa so posegle vmes "dame," ki so pritekale na vpitje svojih mož, ter razpršile prepričajoče se zavojevalce, ki so se nato opotekaje razšli domov. Čez tri dni so bili Milerjevi pripravljeni na odhod; hišo so dali v najem, a vse, kar so imeli vzeti s seboj, je bilo že spravljeno; sicer pa ni bila njih prtljaga bogve kako velika. Po večini se je sestajala iz majhnih cul, ki so jih odhajajoči svojeručno nosili.

Toda otroci in oče so bili dobre volje: šli so kakor na zabavni izprehod. Samo Malvina je bila vkljub splošnemu veselju žalostna in zamišljena. Negotova bodočnost jo je plašila.

Mnogo tržanov in takozvanih prijateljev je prišlo spremljat "drage Milerjeve" in vsakdo je prinesel kakšen dar zanje: ta kosi sira, oni pečeno kokoš, lonec medu itd.

Slovo je bilo ganljivo in spremljevalci so prosili:

— Ne pozabite na nas. Če bi se našlo kako toplo mesto, bi veselili prišli za vami.

Odhajajoči so odgovarjali s stiskanjem rok in s pokrovi-teljskim zatrjevanjem:

— O, da! Gotovo ne pozabi-mo svojih.

Končno so se potniki vkrcali na voz in se peljali proti Koenigsbergu, odkoder so imeli nadaljevati pot po železnici.

Čim bolj so se približevali smotru potovanja, tem bolj dostojanstveno se je Liberman vedel. Skromnost, ki jo je kazal v Nemčiji, se je polagoma izgubljala v Rusiji. Tam, v svoji domovini, je bil ponižen in se je zavedal svojega družabnega stališča; tostran meje pa je postal "gospod," katere-mu ni bilo treba imeti nikakih obzirnosti.

Na predvečer prihoda je brzojavil svojemu pomočniku, naj pošlje na postajo konje.

Malvina, ki je bila še vedno v skrbeh, je omenila, da bo težko živeti med ljudmi, katerih jezika niso poznali.

Liberman se je nasmejal.

— Kako si bedasta, Malvina! Kako naj jim prepovemo govoriti v njih žargonu? Potrpi do tedaj, ko bo vse to naše; kakor v Poznanju, ne bodo smeli ni "Oče naša" drugače moliti kakor po nemško. Za zdaj moramo pač napenjati ušesa; toda zagotavljam ti, da ni težko sporazumeti se z Rusi. Je cela vrsta čarobnih besed, ki čudovito vplivajo nanje: teppec, osel, glupec, podlež, vrag itd. Ko izrečeš eno izmed teh besed ter pri tem vpiješ in zarogoviliš nad njimi, takoj te

razumejo in vse gre po loju.

Malvina se je čudila temu nenavadnemu načinu sporazumevanja, vendar pa je poprosila brata, naj ji zapiše z nemškimi črkami te besede.

Končno je vlak prispel na postajo, kjer je bilo treba izstopiti, in Liberman je prvi skočil na stopnico. Našopiril se je še bolj oblastno, se je oziral okrog sebe ter zavpil iz vsega grla:

— Kje pa ste, hudiči?

Nekaj mušikov, ki so stali pri železniškem vozu, je steklo tja, se odkrilo in se klanjalo do pasu; dobrodušni, zagoreli obrazi so zažareli v vpludnem nasmeju.

— Že od jutra smo tu, Fedor Karlič! Dobrodošli, — so zapeli vsi hkratu.

— Dovolite, da dvignem prtljago? — je vprašal voznik.

Liberman mu je brezbržno prožil pobotnico in vprašal:

— Ali je dovolj vozov?

— Tri trojke in dve telegi smo pripeljali.

— Dobro! Pa hitro se zasučite, — je rekel, nato se je obrnil k Milerjevim ter pristavil: — Pojdimo, prijatelji, vaše reči ponesejo posli na vozove.

Čez pol ure se je vsa družba posedla na vozove in odpeljali so se.

Imeli so pred seboj trideset

Slika nam predstavlja filipinskega predsednika Manuel Quezona (levi na sliki) in poročnika John D. Bulkeley-a. Poročnik Bulkeley je bil tisti, ki je odpeljal predsednika Quezona z motornim čolnom, ko je bežal s Filipinov predno so prišli tja Japonci. Srečala sta se v Washingtonu.

vrst vožnje, zato se je Libermanu mudilo in seveda ni štedil s "čarobnimi besedami," s katerimi je priganjal voznike.

Dan je bil krašen; kakor neskončna rumena preproga so hitela mimo obdelana polja rodovitne dežele in nagla vožnja je bila kaj prijetna. Liberman je kazal svaku okolico ter imenoval vasi, skozi katere so se peljali.

Ruske vasi so bile skoraj vse enako revne in so napravile vtis strašne bede; stradanje je bilo zapisano na licih kmetov, ki so se prestrašeno in spoštljivo klanjali pred mimo letečimi vozovi. Toda pogledi, ki so spremljali mimo leteče trojke, so izdajali pritaženo zavist in podzvestno sovraštvo, dasi se niso reveži popolnoma zavedali, da je to nov naval "kobilic," ki so prišle grabiti njihovo imetje.

Skoraj na meji Šastunovskega posestva so se peljali skozi večje selišče, ki je tvorilo pravo nasprotje z vsemi vasi, mimo katerih so se do tedaj vozili. Tukaj je bilo videti vse v blagostanju in celo razkošju. Hiše so bile večje in dobro zidane, z ličnimi, ograjenimi vrtovi, da so bile podobne prej pristavam kakor kmetiskim bivališčem. Stale so okrog cerkve, katere vitki gotski zvonik se je dvigal iznad mornjave zelenja.

— To je Šarlotental, ena naših naselbin. Ali ni lep? Videti ta lepi red, to snago in blagostanje? Nekoč pozneje te privedem semkaj, Oswald, da si ogledaš krasno govedo, sadne vrtove itd.; vse to je pri njih imenitno! Tu imam mnogo prijateljev, med njimi najbogaterega kolonista, — statega Merderfelda. On nam razkaže naselbino in nas imenitno pogosti, — je zaključil Liberman in prijazno pozdravil dve mimoidoči ženski.

Za vasjo so se zopet razprostirala polja; tedaj je Liberman obrnil svojo pozornost na dva velika, skoraj do tal pogorela skednja.

— Kaj pa to pomeni? Ali je tu gorelo? Kdaj? — je poizvedoval pri vozniku.

— Pred petimi dnevi, — je suho odgovoril ta.

— Kakšna nesreča! To sta Merderfeldova skednja in še od lani sta bila polna žita. Moram ga obiskati jutri, — je sočutno rekel Teodor.

No v tem hipu so bili že na

zemlji Šastunovih in pogovor je prešel na posestvo, ki ga je Liberman upravljal.

Vozili so mimo fabričnih stavb, nato so prišli v senčnat drevored, ki je peljal v grajsko. Grajsko poslopje je bilo od treh strani obdano od velikanskega parka. Zidan je bil za časa Katarine v nekem mešanem slogu med rokokojem in italijanskim slogom, toda bil je dobro ohranjen. Široka terasa z visokimi stebri je krasila glavni vhod, pred katerim so se razprostirale cvetne grede in zelena trata. Sredi trate je stal kamenit bazen, ki ga je krasila skupina nimf s Tritonom.

Vozovi so krenili na levo, v drug, ravno tako senčnat drevored, peljali mimo stavb za posle in se ustavili pred oskrbnikovo hišo.

Ko je prva trojka obstala pred hišo, se je pokazala na hišnem pragu rejena ženska v višnjevi volneni obleki, s črnim, svilenim predpasnikom, na glavi je imela čipkasto čepico, na zlati verižici pa ji je visel lornjet.

Mina Bogdanovna se je topila od radosti, ko je zagledala moža in sorodnike. Milerjeva družina je stopila v hišo v neki zadregi, vidno presenečena od obdajajočega jih razkošja. Poleg gospe Libermanove, ki se je že nosila kakor "dama," so bili videti Oswald, Malvina in njih otroci kakor razcepana drhal. V tako visoki družbi jim je postalo neprijetno.

Morgan Jim, 17 letni kadet v vojaškem zrakoplovnem oddelku se je izrazil, da če bo v resnici sprejet zakon za povišanje plače vojakom, da bo dal on večino svoje plače za United China Relief, kar je po njegovem mnenju najboljšo sredstvo za poraz Japoncev.

Vikar si ogleduje razvaline svoje cerkve, katero so razdejale nemške bombe. Škoda in razdejanje je tako ogromno, da se ne bo izplačalo cerkve popravljati. Slika je bila posneta v Bath, Anglija.

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back them up with ships and tanks and guns! But that takes money! Help your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember . . . just one Bond can't lick the Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps every pay day!

Bonds cost \$18.75 and up . . . and they pay you back one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢, and up . . . soon total the price of a Bond if bought regularly.

Help our boys on the fighting fronts wherever they may be! Buy War Savings Bonds as an investment for yourself and your country.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

NAŠA SVOBODA

Je odvisna od Denarja, da Kupimo Municijo za našo Oboroženo Silo

MI-VSI moremo pomagati s tem, da
investiramo v U. S. WAR
SAVINGS BONDS in STAMPS

Naprodaj so v Poštnih Uradih, Trgovinah, Bančnih Zavodih, Šolah, Gledališčih in v IBM Uradih po Celi Deželi.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION